

Een kabbelende beek, glooiingen, zwerfkeien en volwassen bomen. 'Ik wil dat je in een tuin niet het gevoel krijgt dat hij bedacht is door een mens', zegt tuinontwerper Noël van Mierlo. Met deze drie jaar oude tuin is hij daar uitstekend in geslaagd.

Tekst Edwin Oden Beeld Corinna Piek

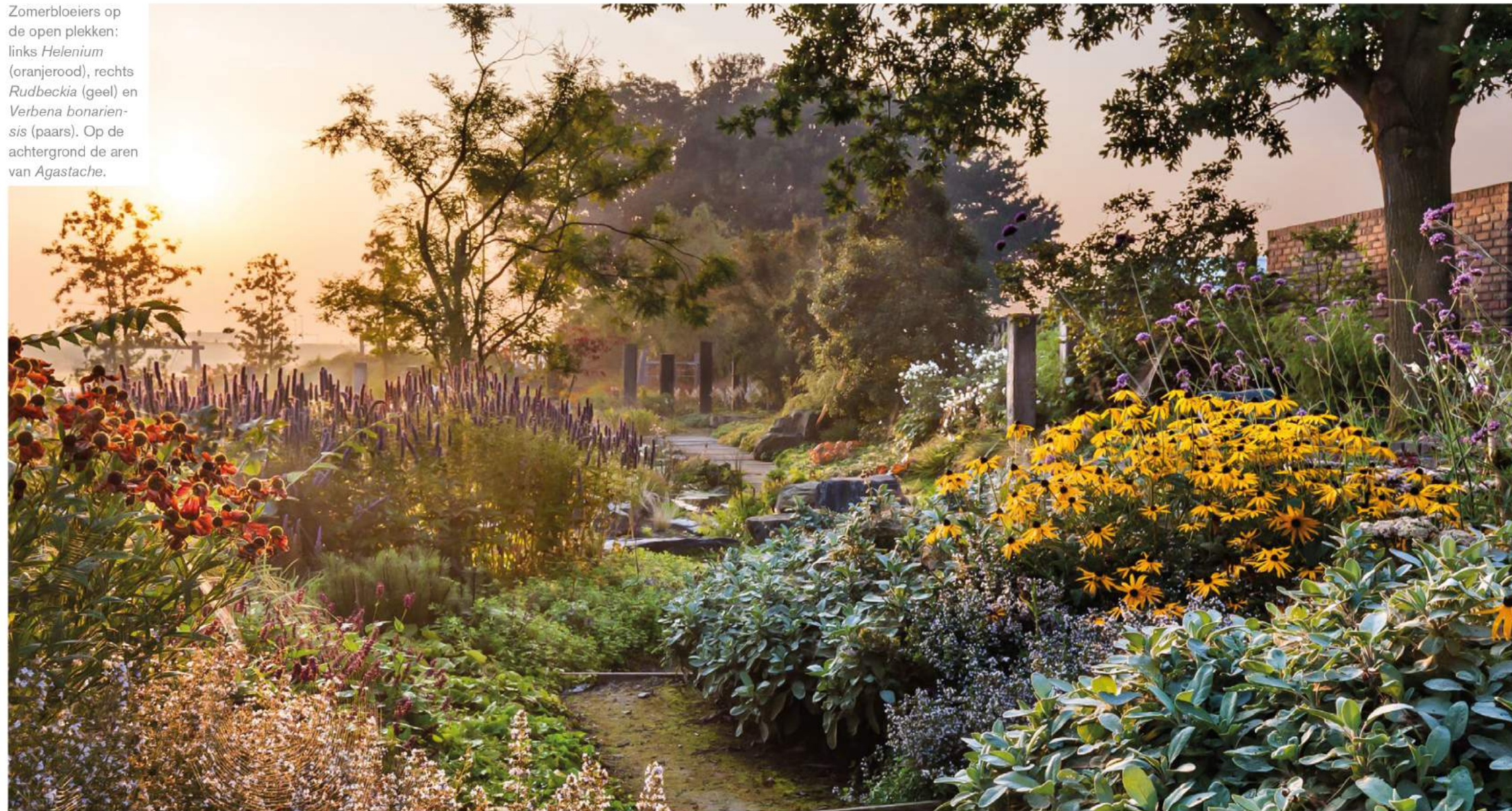
Op avontuur

Glooiende paden en volwassen bomen.

'DE EIGENAARS HOUDEN VAN ECHTE NATUUR EN AVONTUURLIJKE LANDSCHAPPEN. DAT ZIE JE TERUG IN DE TUIN'

Zomerbloeiërs op de open plekken: links *Helenium* (oranjerood), rechts *Rudbeckia* (geel) en *Verbena bonariensis* (paars). Op de achtergrond de aren van *Agastache*.

Mensen die in deze tuin komen kijken, zijn vaak vol verwondering", grinnikt tuinontwerper Noël van Mierlo. "Ze vragen zich af: hoe kan dit er zo natuurlijk uitzien? Vroeger was hier namelijk een weiland, nu is er ineens een avontuurlijke natuurplek met een meanderende waterstroom, waarvan het lijkt alsof het er altijd al zo heeft gelegen."

Voor Van Mierlo betekent die reactie dat hij in zijn missie is geslaagd, want zijn specialiteit is het ontwerpen van natuurlijke tuinen. "Ik wil dat je in een tuin niet het gevoel krijgt dat hij bedacht is door een mens. Zoiets bereik je door bijvoorbeeld natuurlijke overgangen en glooiingen aan te brengen." Een tuin moet voor hem aanvoelen alsof je zo de natuur in stapt, maar ook weer niet helemaal. "In een tuin verwerk ik ook - op onopvallende wijze - elementen die het niet alléén wilde natuur doen lijken. Zoals een heerlijk terras aan het water met luie stoelen of bloemkleuren waar de eigenaar van houdt. Behalve dat het natuurlijk en rustgevend is, voelt een mens zich dan ook echt thuis en welkom in de tuin."

Voormalig weiland

Toen de eigenaar van een jachthaven in het Brabantse Waspik, gelegen aan de Maas, hem drie jaar geleden vroeg deze tuin te ontwerpen op het weiland tussen het woonhuis en de haven, ging Noël eerst uitgebreid in gesprek met de opdrachtgever en zijn echtgenote. "Ze vertelden dat op hun terrein altijd wel pleziervaarders rondlopen voor wie ze in de weer zijn en dat ze, nu ze wat ouder zijn, graag wat meer privacy rond hun huis wilden." Ze wilden daarom een deel van de tuin afschermen voor privégebruik en het andere deel, aan de kant van de jachthaven, openbaar laten. Dan konden kinderen van gasten daar spelen.

"Het echtpaar heeft veel gewandeld in de Alpen. Ze houden van echte natuur en avontuurlijke landschappen. Dat wilden ze graag terugzien in hun nieuwe tuin."

Om de grens tussen het privé- en openbare deel van de tuin te markeren, gebruikte Van Mierlo een rij oude meerpalen. "Behalve dat die passen bij de jachthaven, hebben ze een verweerde look die bijdraagt aan het natuurlijke karakter van de tuin. En, ook heel belangrijk, ze fungeren als rustpunten voor het oog. Dat heeft elke tuin nodig: objecten die de blik vasthouden." Om die reden verwerkte hij in het tuinontwerp ook een houten brug en ▶

Mede door de vele bodembedekkers voelt de tuin natuurlijk aan.

Uiteraard ontbreekt een terras niet.

loopvlonder, met planken uit een oude scheepsvloer. De ideale tuinbeleving is volgens Van Mierlo naar de tuin kunnen kijken én er onderdeel van zijn. "Je hebt zowel plekken met uitzicht nodig als bijvoorbeeld een olifantenpad van stapstenen tussen de beplanting, waar je even één kunt worden met de planten."

De volwassen bomen die hij in de tuin plantte, geven het gevoel dat het al een oude tuin is. Qua boomsoorten koos hij voor 'niet te vol en te dicht': ginkgo's, watercypressen en honingbomen. "Die laten relatief veel licht in de tuin. Licht vind ik heel belangrijk, lichtspel maakt een tuin spannender, avontuurlijker."

Slingerende beek

Aan de rand van de 1 hectare grote kavel lag oorspronkelijk al een grote plas water (een retentievijver), 2 meter lager dan het woonhuis. De eigenaren wilden deze in het nieuwe ontwerp opnemen. "De plas gaf me de ingeving een tweede vijver dicht bij het woonhuis aan te leggen, het water uit de plas daarnaartoe omhoog te pompen en het dan via een 100 meter lange, slingerende beek door de tuin weer naar beneden te laten stromen." Het idee voor de 'Stream Garden' was geboren. "Zo'n waterloop verleent de tuin het gewenste avontuurlijke karakter. Voor een tuinbezoeker is niets uitnodigender dan langs een oneindig lijkend kabbelend beekje de tuin te ontdekken. En wat ook fijn is, je kunt op de stenen stappen die boven het water uitsteken, en zo van steen tot steen je weg vervolgen. Vooral kinderen vinden dat heerlijk. Ze zijn vaak bij het waterstroompje aan het spelen. Precies wat de eigenaren voor ogen hadden."

Het aanleggen van zo'n lange waterloop is geen sinecure. Noël: "Vooral de grondsoort die hier ligt, blauwe zeeklei, maakte het uitgraven zwaar werk. Het moest allemaal machinaal." En dan het leggen van de 125 ton zwerfkeien. "Met keien bestellen bij de steenhandel en die neergooien ben je er niet: dat ziet er onnatuurlijk uit. Daarom werk ik altijd met dezelfde steensoort, direct afkomstig uit een groeve, want die stenen begrijp ik. Ik kan bijvoorbeeld niet met maaskeien werken, dan lijkt het net alsof er

een berg kniekers in de tuin is uitgestort." Bij het positioneren van de zwerfkeien is aandacht voor detail essentieel, zegt Van Mierlo. "Je moet geduldig steen voor steen neerleggen, de tijd nemen ze te verplaatsen totdat het lijkt alsof ze er altijd al zo lagen." Gelukkig begreep de eigenaar dit. Hij deed zelfs actief mee met stenen schikken. "Hij vond het stromende water eerst niet mooi klinken. Toen is hij veel stenen van plek gaan veranderen en ontstond er inderdaad een beter watergeluid." De eigenaar kwam met een bijzonder idee: het water uit de naastgelegen Maas omhoog pompen, in plaats van uit de retentievijver. "Daardoor is de waterloop in de tuin nu een zijarmpje van de Maas geworden. Met als gevolg heel helder water, dat zindert van het leven: mosselen, rivierkreeftjes, salamanders en allerlei soorten vis zijn erin te vinden. Dat had ik van tevoren nooit durven dromen."

Zeeklei

Voor het beplantingsplan werkte Noël samen met groenadviseur Ruurd van Donkelaar. "Ruurd kent zeeklei op z'n duimpje, hij weet hoe planten het daarop doen. Dankzij zijn botanische ervaring konden we een groene tuin aanleggen die relatief onderhoudsvrij is. Ik zie vaak dat mensen een grindtuin maken, omdat ze bang zijn voor veel onderhoud. Maar als je de juiste plantcombinaties op de juiste plek weet uit te balanceren, kun je best een onderhoudsvriendelijke groene tuin realiseren." Van Donkelaar vult aan: "Zeeklei is heel voedzaam, waardoor de concurrentie tussen planten heel sterk wordt. Daar heb ik rekening mee gehouden in de plantkeuze. Door die vruchtbare bodem vestigden de structuurplanten zich snel en vulden de bodembedekkers de ruimte daartussen rap op. Al na een jaar zag de tuin er volwassen uit."

De tuin is jaarrond interessant, licht Ruurd toe: "Op schaduwrijke plekken bloeien in het voorjaar kleiliefhebbers als *Epimedium x versicolor* (elfenbloem) en *Vinca minor* (maagdenpalm), evenals voorjaarsbollen. Daarna nemen op de open, zonnige plekken zomerbloeiers het over, zoals *Agastache* (dropplant), *Helenium* (zonnekruid) en *Rudbeckia* (zonnehoed). 's Winters is het de beurt aan groenblijvers en structuurhouders, zoals siergrassen."

Grootste compliment

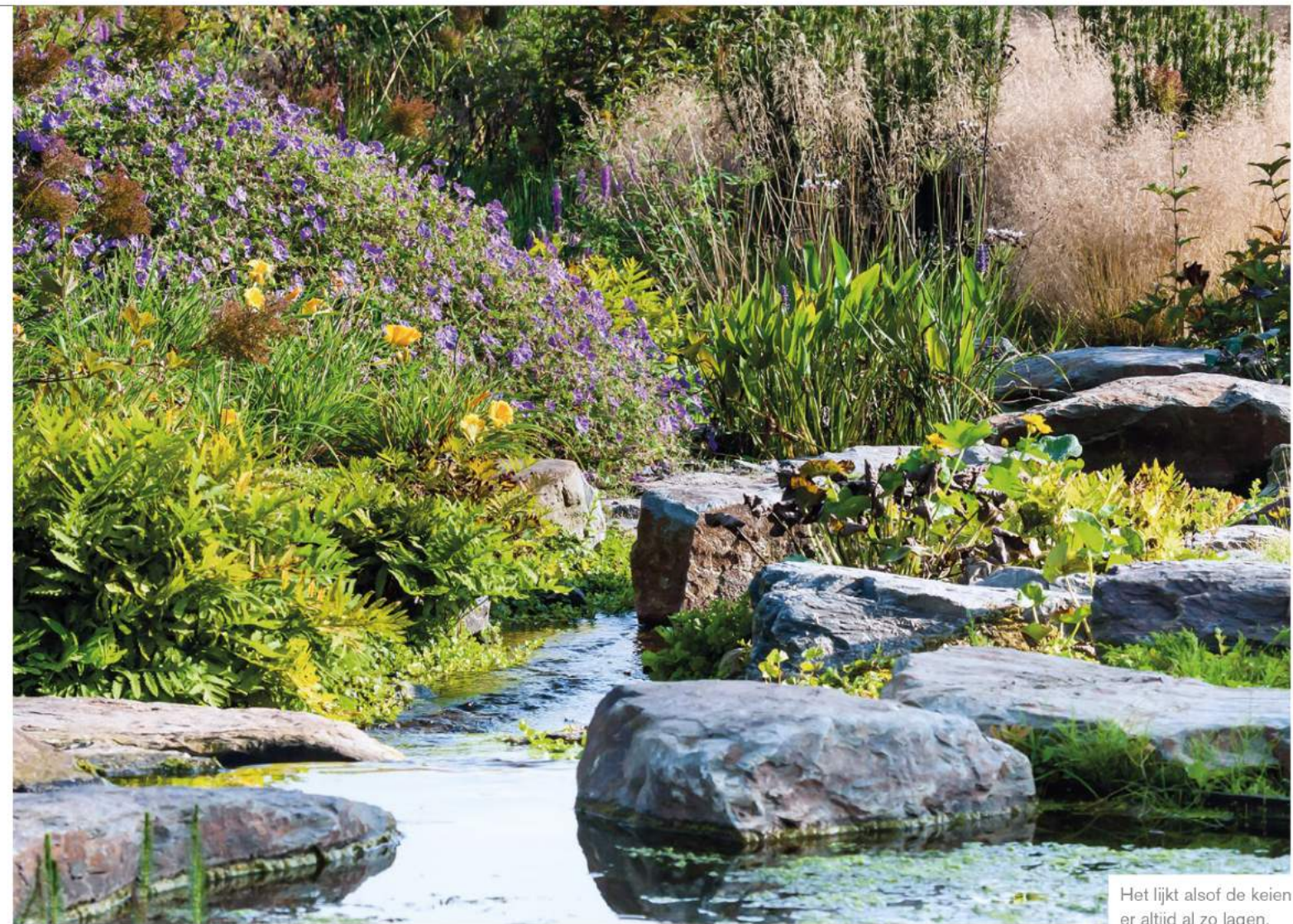
Van Mierlo's opdrachtgevers zijn zeer tevreden met het resultaat. De eigenaresse loopt 's ochtends vaak met een kop thee door de tuin om te zien wat er bloeit. Zij en haar man genieten elke dag van het veranderende licht en de veranderende planten. Noël: "Een tuin is op z'n best als hij een doorlopende belofte is van iets wat komen gaat. Een levend schilderij waar je doorheen kunt wandelen en waar, naarmate het jaar vordert, steeds iets nieuws is te beleven." Zoals wel vaker nadat hij een tuin heeft gerealiseerd, zag Van Mierlo behalve de plek ook de eigenaren veranderen. "De tuin heeft ze nog bewuster gemaakt van de schoonheid en diversiteit van de natuur. De tuin is een beleving geworden. Dat voor elkaar krijgen is voor mij het grootste compliment. Mooi om te zien hoe de natuur z'n werk doet bij mensen." *

Noël van Mierlo

Als kind leerde Noël van Mierlo (45) al veel van zijn vader die een hoveniersbedrijf had. Inmiddels werkt hij twintig jaar als tuinontwerper van grote en kleine tuinen. Zijn specialiteit ligt bij exclusieve, natuurlijke tuinen die mens, natuur en architectuur

verbinden. Samen met zijn vrouw Iris runt hij een tuinontwerpbureau in Deurne (www.vanmierlotuinen.nl). Hij won verschillende (inter)nationale tuinprijzen, waaronder driemaal de Nationale Tuin van het Jaar-verkiezing.

Het lijkt alsof de keien er altijd al zo lagen.

'VOOR EEN TUINBEZOEKER IS NIETS
UITNODIGENDER DAN LANGS EEN ONEINDIG LIJKEND
KABELEND BEEKJE DE TUIN TE ONTDEKKEN'

Het water wordt uit de Maas gepompt.

Lariksstammen als natuurlijke afscheiding tussen het privé- en openbare deel van de tuin.